

تولید شکر در چین افزایش می یابد

مترجم: عصمت قائم مقامی

دولت چین به دنبال کاهش شدید محصول شکر در دو سال قبل، برای افزایش تولید آن دست به اقداماتی زد؛ اکنون که در نتیجه اقدامات دولت، محصول افزایش یافته است، نشانه‌هایی دال بر کاهش کمبود شکر در چین به چشم می‌خورد.

طبق گزارش وزارت صنایع سبک، که تأسیسات تصفیه شکر در سراسر کشور را اداره می‌کند، محصول شکر چین در ۱۹۸۸ - ۱۹۸۹ (در فصل کار کارخانه‌های قند) بالغ بر ۴/۹۲ میلیون تن شکر سفید (یا ۵/۳۴۸ میلیون تن شکر تصفیه نشده) بوده که معادل ۱۳/۷ درصد بیشتر از دوره قبل از آن بود. محصول نیشکر تقریباً "به ۳/۶۹ میلیون تن رسید که نسبت به دوره قبل معادل ۲/۷ درصد افزایش داشت؛ محصول چغندر قند به ۱/۲۳ میلیون تن رسید که افزایش قابل توجهی در حد ۶۷/۶ درصد نسبت به دوره قبل داشت.

بنا به اظهارات جیا ژیرن (Jia Zhiren)، مسئول اداره قند و شکر در وزارت صنایع سبک، در نظر است که محصول قند و شکر در دوره جاری (۱۹۸۹ - ۱۹۹۰) به سطح دوره ۱۹۸۶ - ۱۹۸۷ برسد؛ یعنی به زمانی که محصول به بیشترین مقدار - ۵/۲۷ میلیون تن - رسیده بود.

جیا اظهار داشت: "اگرچه امسال سطح کل اراضی اختصاص داده شده به کشت نیشکر و چغندر قند در حدی که انتظار می‌رفت، افزایش نیافته است، اما این امکان وجود دارد که میزان تولید مورد نظر تحقق یابد، زیرا کشت این محصولات در حال حاضر وضع خیلی خوبی دارد و برداشت خوبی را بشارت می‌دهد.

چین مدت‌هاست که با کمبود قند و شکر روبرو است. حتی در دوره بین سالهای ۱۹۷۹ و ۱۹۸۶ که قند و شکر در بهترین وضعیت خود از لحاظ تولید بود و افزایش سالانه‌ای معادل ۳۸۴۰۰۰ تن داشت، کشور هنوز مجبور بود که برای پاسخگویی به تقاضایی که از عرضه سریعتر رشد می‌کرد، سالانه در حدود ۱ میلیون تن وارد کند. در سالهای اخیر، واردات قند و شکر به بیش از ۲ میلیون تن در سال افزایش یافته است. در سال ۱۹۸۸، واردات به بیشترین رقم، یعنی ۳/۷ میلیون تن رسید.

یک کاهش شدید در محصول داخلی قند و شکر موجب شد که واردات به مقدار زیاد افزایش یابد. در فصل کار کارخانه‌های قند در ۱۹۸۷ - ۱۹۸۸، محصول کاهش یافت و به ۲/۳۳ میلیون تن رسید که تقریباً ۱ میلیون تن از ۵/۲۷ میلیون تن مربوط به فصل قبلی کمتر بود.

کاهش محصول عمدتاً "از کاهش سطح زیرکشت نیشکر و چغندر قند ناشی می‌شد که، به نوبه خود، معلول یک نظام غیرمنطقی قیمت‌ها در چین بود. دولت در جریان اصلاحات اقتصادی، رفته رفته از نظارت خود بر تولید و قیمتگذاری بسیاری از محصولات کاسته است، اما این موضوع در مورد محصولات مهم، مانند غله و قند و شکر که قیمت آنها هنوز از سوی دولت تعیین شده و معمولاً "در سطح پایین نگاه داشته می‌شود، اعمال نمی‌گردد. در نتیجه، زارعان چندان تمایلی به کاشت نیشکر و چغندر قند ندارند، زیرا سود این کار به اندازه سود پرورش ماهی یا تولید میوه و سبزیها نیست.

برای مثال، در سال ۱۹۸۷، در ناحیه گوانگ دونگ (Guangdong) که منطقه اصلی تولید نیشکر چین است، گاه برنج دارای قیمتی بالاتر از نیشکر بود. در ناحیه هیلونگ جیانگ (Heilongjiang)، یعنی بزرگترین منطقه تولید چغندر قند، سود حاصل از کشت این محصول فقط در حد نصف سود کشت حبوبات و ذرت بود.

در نتیجه، سطح زیرکشت نیشکر و چغندر قند پایین آمد. در سال ۱۹۸۶، سطح زیرکشت این محصولات معادل ۵۴۰۰۰ هکتار، و سپس در سال ۱۹۸۷ معادل ۱۰۰۰۰۰ هکتار دیگر کاهش یافت.

از طرف دیگر، کارخانه‌های قند که پیش از آن سودآور بودند، اکنون می‌بایست برای بقای خود متکی به سوبسید باشند، زیرا بیش از ۶۰ سال بود که قیمت‌های قند و شکر که به وسیله دولت مهار می‌شد، تغییر نکرده بود. بسیاری از این کارخانه‌ها، علی‌رغم سوبسیدی که دریافت می‌کنند، هنوز زیان می‌دهند.

در مه ۱۹۸۸، دولت در مزایده‌ای که به منظور تشویق تولید شکر ترتیب داده بود، قیمت عمده فروشی نیشکر را از ۱۰۰۰ یوان به ۱۶۵۰ یوان (= ۴۴۶ دلار آمریکا، طبق نرخ رسمی ارز)، و قیمت چغندر قند را از ۱۲۰۰ یوان به ۱۸۵۰ یوان (= ۵۰۰ دلار آمریکا) افزایش داد. در عین حال، دولت‌های محلی ایالت‌ها نیز قیمت‌های خرید نیشکر و چغندر قند را افزایش داده و مقدار کودهایی را که به کشتکاران می‌دادند افزایش دادند.

این موضوع منجر به افزایشهایی در سطح زیرکشت نیشکر و چغندر قند در سال ۱۹۸۸ شد: در نتیجه ۵۷۰۰۰ هکتار زمین به کشت نیشکر و ۱۶۴۰۰۰ هکتار به چغندر قند اختصاص یافت.

اما مقامات رسمی در وزارت صنایع سبک اظهار داشتند که افزایشهای قیمت آن قدر زیاد نیست که باعث جهش تولید بشود. آنها معتقدند که اگر قیمت‌ها درست باشد، چین می‌تواند برای رفع نیازهای خود به قدر کافی قند و شکر تولید کند.

جیازیرن اظهار داشت: "ما برنامه‌ای برای افزایش گسترده تولید قند و شکر طراحی کرده‌ایم. ما انتظار داریم که دولت واردات قند و شکر را باز هم کاهش دهد و از پولی که به این ترتیب صرفه جویی می‌شود، برای حمایت از طرح کنونی گسترش استفاده کند."

مصرف شکر سفید در چین (به اضافه کاربرد صنعتی آن) معادل $7/5$ میلیون تن در سال برآورد شده است. با محصولی در حدود ۵ میلیون تن در سال، چین باید سالانه در حدود $2/5$ میلیون تن شکر وارد کند.

اما از آنجا که در حال حاضر، قیمت‌های شکر در بازار بین‌المللی به شدت بالا می‌رود، انتظار می‌رود که دولت چین به تدریج واردات را کم کند. این تصمیم در عملکرد هشت ماه اول سال جاری، که در طی آن چین در مجموع فقط $1/23$ میلیون تن، یعنی بیش از ۳۰ درصد کمتر از همین دوره در سال قبل، شکر وارد کرده، منعکس است.

دولت به منظور غلبه بر کمبود قند و شکر در درازمدت، یک طرح عظیم گسترش تولید را آغاز کرده است. این طرح شامل ایجاد سه پایگاه جدید تولید شکر و کوشش بیشتر برای افزایش تولید مناطق موجود تولید کننده شکر می‌باشد.

طبق تصمیم دولت مرکزی که در اوت ۱۹۸۸ اعلام شد، سه پایگاه جدید تولید عبارتند از گوانگسی (Guangxi)، یونان (Yunnan)، و کسین جیانگ (Xinjiang). به موجب یک برنامه توسعه، مجموع محصول این سه پایگاه، در مرحله اول، از $1/58$ میلیون تن در فصل کار ۱۹۸۷-۱۹۸۸ به $3/6$ میلیون تن در ۱۹۹۱-۱۹۹۲ افزایش خواهد یافت. کل سرمایه‌گذاری مورد نیاز در این مرحله معادل تقریباً "۵ میلیارد یوان (= $1/35$ میلیارد دلار آمریکا) برآورد شده است؛ این رقم شامل ۲ میلیارد یوان سرمایه‌گذاری دیگر برای پروژه‌های بهره‌برداری از تغال‌های باقی مانده از تصفیه نیست.

به موجب برنامه، در سال ۱۹۹۲، منطقه خودمختار گوانگسی ژوانگ (Guangxi Zhuang) در جنوب چین معادل ۲ میلیون تن قند و شکر تولید خواهد کرد. در دوره ۱۹۸۸-۱۹۸۹، این منطقه $1/17$ میلیون تن قند و شکر تولید کرد که ۲۰ درصد بیشتر از فصل قبلی بود.

در حال حاضر، در گوانگسی ۹۳ کارخانه قند هست که مجموع ظرفیت تولید آن معادل ۱۱۳۰۰۰ تن نیشکر در روز است. طبق برنامه گسترش، در حدود ۶۲ کارخانه موجود نوسازی می‌شود یا توسعه می‌یابد و ۲۰ کارخانه جدید ساخته می‌شود که ظرفیت تولید را در مجموع معادل ۹۰۰۰۰ تن در روز بالا می‌برد. در سال ۱۹۸۹، در حدود ۳۰ کارخانه قدیمی و جدید ساخته شده یا توسعه یافته است و ظرفیت تازه‌ای معادل ۲۰۰۰۰ تن در روز به ظرفیت قبلی افزوده شده است.

محصول ناحیه ایونان در جنوب غربی چین تا سال ۱۹۹۲ در برابر خواهد شد و به ۱ میلیون تن در سال می‌رسد. در حال حاضر، این ناحیه دارای ۷۱ کارخانه با کل ظرفیت تولید ۵۵۰۰۰ تن در روز است. در چند سال آینده، این ناحیه ۳۲ کارخانه موجود را توسعه داده و ۱۰ کارخانه جدید می‌سازد و ظرفیت را معادل ۳۳۰۰۰ تن در روز افزایش می‌دهد.

بخشی از کسین جیانگ که در آسیای مرکزی واقع است، یک منطقه مهم تولید چغندر قند خواهد شد. طبق طرح توسعه، کسین جیانگ باید در مرحله اول، محصول سالانه خود را از سطح کتونی ۱۳۹۰۰۰ تن به ۲۵۰۰۰۰ تن تا سال ۱۹۹۰، و در مرحله بعد به ۶۵۰۰۰۰ تا ۷۵۰۰۰۰ تن تا سال ۱۹۹۵ بالا ببرد. اکنون، این منطقه دارای ۸ کارخانه قند، با مجموع ظرفیت تولید ۵۷۰۰ تن در روز است. در نظر است که تا پایان سال ۱۹۹۰ در این منطقه ۹ کارخانه جدید ساخته شود و ظرفیت پنج کارخانه موجود نیز توسعه یابد.

برنامه گسترش کشت در ناحیه گوانگ دونگ در جنوب چین، که قبلاً "بزرگترین پایگاه تولیدکننده نیشکر در چین بود"، نیز اعلام شده است. بعد از اینکه محصول در دو سال پیاپی پایین آمد، قرار شد که تولید شکر در این ناحیه در دوره ۱۹۸۸ - ۱۹۸۹ بالا رفته، و به ۱/۲۷ میلیون تن، یعنی ۱۳/۴ درصد بیشتر از فصل قبلی برسد. برنامه گوانگ دونگ این است که طی پنج سال بعد، به تدریج محصول خود را تا ۳ میلیون تن در سال افزایش دهد.

اما طبق گفته جیازیرن، کمبود پول مشکلی است بر سر راه پیشرفت طرح گسترش. وی اظهار داشت: "به دلیل بی‌پولی، مجبوریم بعضی از پروژه‌ها را به تعویق اندازیم."

جیا امیدوار است که سرمایه‌گذاران خارجی بتوانند قسمتی از منابع مالی مورد نیاز طرح را تأمین کنند. او گفت: "ما از همه شکل‌های سرمایه‌گذاری و همکاری خارجی، به ویژه سرمایه‌گذاری مشترک و تجارت پایاپای استقبال می‌کنیم. در زمینه ساختن کارخانه‌های جدید، ایجاد مناطق جدید کشت نیشکر و چغندر قند، و بهره‌برداری از تفاله‌های باقی مانده از تصفیه می‌توان پروژه‌های مبتنی بر همکاری اجرا نمود."